

2080912210

Vragen van het lid Blok (VVD) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de lijfrente-uitkering van ouderen. (Ingezonden 5 februari 2009)

1

Bent u op de hoogte van het feit dat ouderen met een lijfrente-uitkering jaarlijks de gang naar het gemeentehuis moeten maken om, tegen betaling, een attestatie de vitae te verkrijgen ter behoud van hun lijfrente-uitkering?

3

Deelt u de mening dat de jaarlijkse aanvraag van een attestatie de vitae voor ouderen veel lasten met zich meebrengt, naast de kosten die er mee zijn gemoeid?

Antwoord 1 en 3

Het is mij bekend dat, op grond van overeenkomsten van lijfrente die personen met hun verzekeraars sluiten, door verzekerden die een uitkering ontvangen regelmatig een bewijs moet worden geleverd dat zij nog in leven zijn. Het bewijs van in leven zijn (attestatie de vita) kan op verschillende manieren worden geleverd. Het kan in de vorm van een ondertekende verklaring van een gemeenteambtenaar of van een notaris aan de hand van een overgelegd identiteitsbewijs, maar in sommige gevallen wordt ook genoegen genomen met een foto van betrokkene, waarop deze staat afgebeeld met een recente voorpagina van een bekende krant. Het is aan iedere verzekeraar om te bepalen hoe vaak en in welke vorm het bewijs van in leven zijn moet worden geleverd. Aangezien het hier gaat om privaatrechtelijke afspraken tussen individuele burgers en hun verzekeraar heb ik geen inzicht in de lasten en kosten die verbonden zijn aan de attestaties de vitae.

2

Bent u zich bewust van het feit dat dit niet nodig is indien pensioen wordt ontvangen van een pensioenfonds, omdat pensioenfondsen in tegenstelling tot verzekeringsmaatschappijen wel rechtstreeks toegang hebben tot de gemeentelijke basisadministratie?

Antwoord 2

Indien de betrokken persoon een Nederlands pensioen ontvangt én als ingezetene van een gemeente in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is ingeschreven, bestaat er de mogelijkheid dat aan de instellingen die het pensioen uitkeren gegevens worden verstrekt uit de GBA wanneer de desbetreffende verzekerde komt te overlijden of uit Nederland vertrekt. De reden dat pensioenfondsen en pensioenverzekeraars, als zogenaamde bijzondere derden, deze gegevens uit de GBA kunnen ontvangen is gelegen in het feit dat zij pensioenregelingen uitvoeren in de zin van de Pensioenwet. Deze pensioenvoorzieningen zijn een generieke aanvulling op de Algemene ouderdomswet. De Pensioenwet biedt de nodige waarborgen wat betreft de financiële verplichtingen van de pensioenuitkerende instantie en de uitvoering van de regelingen. Aangezien hier gesproken kan worden van een publiek c.q. bijzonder maatschappelijk belang, is de verstrekking van gegevens uit de GBA aan de instanties die deze pensioenregelingen uitvoeren in dit geval gerechtvaardigd. Er is overigens geen sprake van rechtstreekse toegang tot de GBA, maar van verstrekking van bepaalde gegevens waarvoor de betrokken instelling specifiek is geautoriseerd.

4

Bent u bereid de mogelijkheid te bieden dat gerechtigden van een lijfrente-uitkering hun verzekeringsmaatschappij machtigen om rechtstreeks informatie uit de gemeentelijke basisadministratie op te vragen? Zo ja, welke stappen zal de regering hiertoe nemen? Zo nee, heeft de regering een andere oplossing om dit probleem voor veel oudere gepensioneerden op te lossen?

Antwoord 4

De GBA is een informatiesysteem dat bedoeld is om de overheid te ondersteunen bij de uitvoering van haar publiekrechtelijke taken. Verstrekking van gegevens buiten de overheid vindt slechts plaats aan derden, die taken vervullen waarbij sprake is van een publiek of bijzonder maatschappelijk belang. Zoals in het antwoord op vraag 2 is vermeld, is daarvan sprake indien het gaat om pensioenuitkeringen die een generieke aanvulling zijn op de Algemene ouderdomswet. Lijfrenten echter zijn niet te beschouwen als een generieke aanvulling op de AOW. Het gaat bij lijfrenten immers om hoogst individuele overeenkomsten die onder zeer uiteenlopende condities worden afgesloten tussen burgers en particuliere verzekeraars in binnen- en buitenland.

Daarnaast biedt de opzet van de GBA geen ruimte voor verstrekking van gegevens op basis van een machtiging van de ingeschreven burger. De verstrekking van gegevens is gebaseerd op autorisaties, waarbij de minister (in geval van systematische verstrekkingen) dan wel de gemeenten (bij de overige verstrekkingen) binnen de wettelijke kaders een afweging maken of met de verstrekking een publiek(rechtelijk) of bijzonder maatschappelijk belang is gediend. Daardoor kan de overheid volledige controle houden op de verstrekking van gegevens uit haar eigen informatiesysteem. Deze controle zou verloren gaan, indien de verstrekking van de gegevens aan derden, buiten de overheid, afhankelijk zou worden gemaakt van een machtiging van individuele burgers.

Indien een burger ten behoeve van bepaalde verplichtingen die hij in de particuliere sfeer is aangegaan, gegevens nodig heeft uit de GBA, dient hij deze zelf uit de GBA op te vragen en vervolgens beschikbaar te stellen aan degene die daar om vraagt.